

За професионалния съставъ на активното население въ градъ София

La composition professionnelle de la population active de la ville de Sofia

Всѣки голѣмъ и по-особенъ градъ има своя специфична стопанска структура, чието изследване представлява голѣмъ интересъ за науката и практиката. Възъ основа на нейнитѣ особености именно се гради и економическата политика на управлението на голѣмитѣ градове, предприематъ се производствени или търговски реформи по частна даже инициатива; съ огледъ на нея пъкъ се зараждатъ инициативитѣ въ професионалнитѣ училища (наприм., по отношение програмата имъ); възъ основа на нея се проследяватъ намаленията или увеличенията въ броя на известни индустриални, търговски и др. предприятия за смѣтка на трети такива, които идатъ да видоизмѣнятъ економическия животъ на голѣмитѣ градове, и пр. и пр.

Като единъ измежду най-бързо растящитѣ градски центрове въ страната ни, отъ нѣколко години насамъ и градъ София полека-лека се обособява като стопански факторъ съ една по-малко или повече опредѣлена тенденция да получи по-трайни форми въ своята стопанска структура. Въ какви именно насоки, обаче, се развива този голѣмъ градъ въ това отношение и какви сж близкитѣ изгледи, това може да се види и установи положително само, ако се използватъ твърдитѣ аргументации на цифритѣ, каквито, преди всичко, ни дава въ изобилие централниятъ статистически институтъ въ България, а именно — Гл. дирекция на статистиката.

Настоящата работа, разбира се, както се вижда отъ самото ѝ заглавие, нѣма претенция да даде пълна картина на стопанска София. Нашата задача е по-скромна и по-ограничена: ние ще се опитаме, чрезъ една описателна анализа на установени данни, да хвърлимъ известна свѣтлина само върху професионалния съставъ на активното население на българската столица, като смѣтаме, че това е една отъ важнитѣ точки, които водятъ къмъ все-странното изучаване економическия животъ на най-голѣмия градъ въ нашата страна.

Общи данни. — Споредъ преброяването, което се извърши на 31. XII. 1926 г. въ цѣлото царство, наличното население на градъ София

е възлизало на 213,002 души, отъ които 110,027 мъже и 102,975 жени. Ако сравнимъ първото отъ тия три числа съ онова, което показва какво е било наличното население на София споредъ преброяването на 1920 г., а именно — 154,025 души, ще се констатира, че населението на града е нарастнало отъ едното до другото преброяване съ 57,977 души. Единъ толкова голѣмъ прирѣстъ отъ хора за единъ сравнително нормаленъ периодъ отъ шестъ години е оказалъ, не ще съмнение, своето влияние и върху професионалния съставъ на софийското население.

И наистина: отъ всичко 72,968 души активно население и 81,057 души неактивно такова презъ 1920 година, първото е достигнало на 31. XII. 1926 година цифрата 99,034 души, а второто — 113,968 души. Броятъ на активнитѣ граждани, следователно, т. е. на ония, които упражняватъ известна професия и отъ нейнитѣ приходи изхранватъ себе си, а повечето отъ тѣхъ и семействата си, се е увеличилъ изобщо съ 26,066 души, а този на неактивнитѣ, т. е. на ония, които се прехранватъ отъ приходитѣ на своитѣ близки, е нарастналъ съ 32,911 души. Ако разгледаме по-нататкъ това население по полъ, то горнитѣ данни, взети въ абсолютни и относителни числа отъ съответнитѣ две преброявания, даватъ следната таблица:

Таблица № 1. Активно и неактивно население въ градъ София по полъ

Преброявания на 31. XII.	Активно население				Неактивно население			
	абс. числа		на сто		абс. числа		на сто	
	мъже	жени	мъже	жени	мъже	жени	мъже	жени
1926	75,619	23,415	35·5	11·5	34,408	79,560	16·2	37·3
1920	56,311	16,657	36·6	10·8	24,992	56,063	16·2	36·4
Увеличение	19,308	6,758	34·3	40·6	9,416	23,495	37·7	41·9
	26,066		35·7		32,911		40·6	

Макаръ и твърде общи, цитираниитѣ числа, безъ да показватъ нѣкакво особено измѣнение